

**VÓÓRUIT MET
LANDGRAAF!**

**VOOR EEN
FATSOENLIJK
LANDGRAAF!**

Verkiezingsprogramma 2026-2030

LANDGRAAF

← Terug naar inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

Vanuit verantwoordelijkheid vóóruit!	2
--------------------------------------	---

ONZE VISIE EN RICHTING

Bouwen aan een fatsoenlijk Landgraaf!	4
---------------------------------------	---

Onze belangrijkste keuzes voor een fatsoenlijk Landgraaf:

1. EEN BETROKKEN SAMENLEVING

a. Omzien naar elkaar	7
b. Gemeenschapszin	8
c. Meedoen en meedenken	8

2. VITALE EN INCLUSIEVE WIJKEN

a. Betaalbaar wonen	9
b. Veiligheid in de wijk	10
c. Openbare ruimte en natuur	11
d. Verenigingsleven, sport en cultuur	12
e. Zorg & welzijn	13

3. EEN AANTREKKELIJK LANDGRAAF IN DE (EU)REGIO

a. Economie	16
b. Recreatie & toerisme	17
c. Onderwijs	18
d. Energie en klimaat	19
e. Verkeer en vervoer	20

4. EEN GEZOND FINANCIIEEL EVENWICHT

	21
--	----

VOORWOORD

Vanuit verantwoordelijkheid vóóruit!

Landgraaf is de gemeente waar wij ons thuis voelen. Waar we wonen, werken en dagelijks mensen ontmoeten die zich inzetten voor hun buurt, vereniging, school of onderneming. Als wethouders ervaren wij van dichtbij hoeveel kracht er schuilt in onze gemeenschap. Die kracht verdient ruimte, vertrouwen en een overheid die naast mensen staat.

Wij geloven in een **fatsoenlijk Landgraaf**. Voor ons betekent dat een gemeente waarin mensen naar elkaar omzien, waarin verschillen worden gerespecteerd en waarin verantwoordelijkheid centraal staat. Een gemeente die betrouwbaar is, duidelijke keuzes maakt en eerlijk is over wat wel en niet kan. Die overtuiging vormt de basis van dit verkiezingsprogramma.

Dit programma is niet alleen een verzameling plannen, maar het resultaat van gesprekken met inwoners, ondernemers, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties. In de wijken, bij verenigingen en tijdens ontmoetingen hebben wij geluisterd naar wat mensen bezighoudt: de wens om betaalbaar te wonen, veilig te leven, zorg dichtbij te hebben en serieus genomen te worden door de gemeente. Die verhalen en ervaringen hebben richting gegeven aan de keuzes die wij maken.

We realiseren ons dat Landgraaf voor belangrijke opgaven staat. Niet alles kan tegelijk en niet alles is maakbaar. Juist daarom vinden wij het belangrijk om helder te zijn over onze koers. Dit verkiezingsprogramma laat zien waar wij voor staan, welke prioriteiten wij stellen en hoe wij verantwoordelijkheid willen nemen voor de toekomst van onze gemeente.

In het volgende hoofdstuk lichten wij onze visie en richting verder toe. Daarin maken wij duidelijk hoe wij samen met inwoners willen bouwen aan sterke wijken, betaalbaar wonen, zorg dichtbij en een veilige en leefbare gemeente. Dat hoofdstuk vormt het kompas voor de keuzes die daarna in dit programma worden uitgewerkt.

← [Terug naar inhoudsopgave](#)

Voor ons is dit programma een belofte om samen te blijven werken aan een Landgraaf waar het goed wonen, werken en leven is. Een gemeente die fatsoenlijk is in woorden én in daden. Vandaag, en met het oog op morgen.

Mogen wij 18 maart op uw stem rekenen?

Namens alle CDA-kandidaten,

Stijn Kropman en Bart Smeets
Lijsttrekkers van CDA Landgraaf

ONZE VISIE EN RICHTING

Bouwen aan een fatsoenlijk Landgraaf!

Landgraaf staat voor belangrijke keuzes. De komende jaren bepalen we hoe onze gemeente zich verder ontwikkelt: hoe we omgaan met schaarste aan ruimte en woningen, hoe we zorg en ondersteuning betaalbaar en dichtbij houden, hoe we de leefbaarheid en veiligheid in onze wijken versterken en hoe we bouwen aan vertrouwen in de lokale overheid.

CDA Landgraaf kiest daarbij bewust voor een **fatsoenlijk Landgraaf**. Dat betekent voor ons: een gemeente die mensen verbindt in plaats van verdeelt, die verantwoordelijkheid neemt in plaats van problemen doorschuift en die samenwerkt met inwoners in plaats van over hen te beslissen. Een gemeente die betrouwbaar is in wat zij belooft en realistisch in wat zij kan waarmaken.

Samen met inwoners

Deze visie is niet achter een bureau ontstaan. In gesprekken met inwoners, ondernemers, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties hebben wij gehoord wat mensen belangrijk vinden. In de wijken, bij verenigingen en tijdens ontmoetingen kwam steeds hetzelfde naar voren: de wens om gehoord te worden, duidelijkheid over keuzes en een gemeente die naast inwoners staat.

Niet alle wensen kunnen tegelijk worden vervuld. Juist daarom vinden wij het belangrijk om **keuzes uit te leggen**, verwachtingen helder te maken en inwoners te blijven betrekken bij de uitvoering. Meedenken en meedoen zijn voor ons geen losse begrippen, maar een structureel onderdeel van hoe wij willen besturen.

← [Terug naar inhoudsopgave](#)

Onze richting voor de komende jaren

Vanuit deze gesprekken en onze christendemocratische waarden kiezen wij nadrukkelijk voor de volgende richting en prioriteiten:

1. Sterke en inclusieve wijken als fundament

De wijk is de plek waar mensen elkaar ontmoeten en zich thuis voelen. Wij investeren in vitale en veilige wijken met voorzieningen dichtbij, ruimte voor ontmoeting en aandacht voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben.

2. Betaalbaar wonen voor jong en oud

Wonen is geen luxe, maar een basisvoorwaarde. Wij kiezen voor méér woningen, voor bouwen naar behoefte, met aandacht voor starters, gezinnen en senioren. Daarbij respecteren we het groene karakter van Landgraaf en zetten wij in op eerlijk toewijzen en het tegengaan van speculatie.

3. Zorg en ondersteuning dichtbij en menselijk

Iedereen verdient passende zorg. Wij kiezen voor zorg en welzijn dicht bij huis, met oog voor preventie, mantelzorgers en vrijwilligers. Zelfstandig waar het kan, ondersteuning waar het nodig is.

4. Veiligheid die zichtbaar is

Veiligheid is een basisbehoefte. Wij staan voor een gemeente waar inwoners zich veilig voelen in hun straat en wijk, met zichtbare handhaving, duidelijke regels en goede samenwerking met partners, ook over de grens.

5. Verantwoord vooruitkijken

Wij investeren in een duurzame en toekomstbestendige gemeente, met aandacht voor klimaat, energie en mobiliteit, maar altijd met oog voor betaalbaarheid en uitvoerbaarheid. Rentmeesterschap betekent voor ons: zorgen voor vandaag én voor morgen.

6. Economie van de toekomst

We investeren regionaal in innovatieve bedrijvigheid, scholing en aantrekkelijke centra en bedrijventerreinen, zodat ook jongeren een goed toekomstperspectief hebben in Landgraaf en de regio.

← Terug naar inhoudsopgave

Realistisch en betrouwbaar besturen

CDA Landgraaf gelooft niet in loze beloften. Besturen betekent keuzes maken, prioriteiten stellen en verantwoordelijkheid nemen. Niet alles is maakbaar, niet alles kan tegelijk. Daarom kiezen wij voor realistische doelen en uitvoerbaar beleid, binnen gezonde financiële kaders.

Dit verkiezingsprogramma is voor ons geen eindpunt, maar een **richtinggevend kompas**. Het geeft richting aan ons handelen in de gemeenteraad, vormt de basis voor samenwerking na de verkiezingen en is het uitgangspunt waarop wij ons werk blijven verantwoorden aan inwoners en leden.

Samen met u willen wij blijven bouwen aan een Landgraaf waar het goed wonen, werken en leven is. Een Landgraaf dat fatsoenlijk is – in woorden én in daden.

ONZE BELANGRIJKSTE KEUZES VOOR EEN FATSOENLIJK LANDGRAAF

1. EEN BETROKKEN SAMENLEVING

CDA Landgraaf wil dat we een gemeente zijn, waar iedereen zich thuis voelt en waar burgers actief kunnen participeren in de samenleving. Dit verkiezingsprogramma is het resultaat van gesprekken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in onze gemeente. We hebben geluisterd naar uw wensen en zorgen, en deze zijn verwerkt in onze plannen voor de toekomst.

Wij kiezen voor al die inwoners die onze gemeente mooier maken, die gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor bijvoorbeeld hun buurt, school of vereniging. Ieder mens telt en heeft recht op een samenleving waar belangen worden meegewogen, en waarin mensen kansen en perspectief in het leven hebben.

A) OMZIEN NAAR ELKAAR

1.1 Zorgzaamheid, ondersteuning, hulp, gezelligheid en het tegengaan van eenzaamheid bevorderen door het vormen van zogenaamde 'voorzorgcirkels' volgens het principe van Nederland Zorgt Voor Elkaar (www.nlvze.nl). Dit zijn netwerken van ongeveer 10 tot 15 ouderen in een buurt die met elkaar afspreken dat ze elkaar helpen en afstemmen hoe ze dit doen.

1.2 We stellen een lokale inclusie-agenda op en zorgen dat betrokkenen voldoende vertegenwoordigd zijn bij de totstandkoming en uitvoering. Bij voorkeur door oprichting van een nieuw Gehandicaptenplatform.

← Terug naar inhoudsopgave

1.3 We initiëren een maatschappelijke stage voor jongeren van het Landgraafse voortgezet onderwijs. Bijvoorbeeld als 'maatje' van een oudere om eenzaamheid tegen te gaan.

B) GEMEENSCHAPSZIN

1.4 Het samenwerkingsverband Landgraaf Verbindt zetten we voort.

1.5 Gemeenschapsvoorzieningen zijn goed verspreid over de kernen en wijken en goed uitgerust, multifunctioneel voor activiteiten en ontmoetingen.

1.6 We stimuleren de gemeenschapszin door het stimuleren en ondersteunen van buurtinitiatieven.

C) MEEDOEN EN MEEDENKEN

Burgerparticipatie is essentieel voor een goed functionerende democratie. Wij vinden dat inwoners de ruimte en de mogelijkheid moeten krijgen om plannen te maken voor de toekomst. Dit doen we door:

- het organiseren van regelmatig overleg met inwoners over belangrijke onderwerpen en projecten,
- het stimuleren van burgerinitiatieven en lokale projecten,
- het bieden van een eigen budget voor buurtinitiatieven, zodat inwoners zelf kunnen beslissen hoe zij hun omgeving willen verbeteren,
- vanzelfsprekend moet de gemeente hier goed over communiceren.

1.7 Met de door CDA Landgraaf geïnitieerde pilot Burgerberaad Landgraaf kiezen wij bewust voor meer invloed van inwoners op de toekomst van onze gemeente. In het burgerberaad geven inwoners gezamenlijk, vanuit verschillende achtergronden, advies aan de gemeente over hoe Landgraaf voor iedereen een fijne plek blijft om te wonen en te leven. Deze adviezen wegen mee in de besluitvorming. Zo maken we plannen niet alleen voor inwoners, maar samen met inwoners.

2. VITALE EN INCLUSIEVE WIJKEN

Een bloeiende gemeenschap is de basis voor samenleven, samenwonen, samenwerken en een leefomgeving waar we naar elkaar omzien, elkaar ondersteunen en voor elkaar zorgen.

Een leefomgeving waar voorzieningen bereikbaar zijn en gericht op laagdrempelig ontmoeten voor haar inwoners en verenigingen. Een omgeving waar onze inwoners zich veilig en thuis voelen.

In 2025 hebben we de Toekomstvisie Wonen, Zorg & Welzijn vastgesteld die als uitgangspunt geldt voor vitale en inclusieve wijken in Landgraaf.

Een inclusieve wijk, is een toegankelijke wijk. Elke straat, elk gebouw, elke dienst en elke digitale toepassing is ontworpen voor daadwerkelijk iedereen. Investeren in toegankelijkheid is investeren in gelijkwaardigheid, autonomie en menswaardigheid.

A) BETAALBAAR WONEN

Een goede woning is essentieel voor een prettig leven. Er dienen voldoende betaalbare woningen voor alle doelgroepen, inclusief starters, gezinnen en senioren, beschikbaar te zijn. Ouderen moeten in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Daarom stimuleren wij de bouw van levensloopbestendige woningen. Niet alleen appartementen maar ook grondgebonden (patio)woningen. Ook woonwagendbewoners willen we perspectief bieden, evenals geïnteresseerden in tiny houses. Om meer regie te krijgen op het toewijzen van woningen wordt een huisvestingsverordening en een urgentieregeling gemaakt. Daarnaast geven we lokale bewoners voorrang bij de toewijzing van woningen.

2.1 Er worden de komende 4 jaar ruim 800 woningen gebouwd. We blijven ook daarna de vraag naar woningen monitoren en bouwen naar behoefte. Indien nodig worden 2000 woningen gebouwd. Het door de raad vastgestelde woningmarktprogramma heeft topprioriteit.

2.2 Bij transformaties worden méér woningen teruggebouwd dan gesloopt.

← Terug naar inhoudsopgave

2.3 De gemeente faciliteert vergunningsprocedures gericht op het versnellen van de doorlooptijd.

2.4 Voor de bouw van nieuwe woningen zetten we extra capaciteit en middelen in.

2.5 Met woningcorporaties worden afspraken gemaakt om de komende jaren honderden huurwoningen te renoveren en te verduurzamen. Wooncomfort gaat omhoog en de woonlasten omlaag.

B) VELIGHEID IN DE WIJK

Veiligheid is een basisbehoefte voor elke inwoner. Wij willen de inzet van Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA's) vergroten, zodat zij zichtbaar en aanspreekbaar zijn in de wijken. Een goede samenwerking met de politie om criminaliteit en overlast aan te pakken is daarbij essentieel. Inwoners moeten goed geïnformeerd worden over hoe zij zelf de veiligheid in hun leefomgeving kunnen verbeteren. We streven naar een veilig Landgraaf. Een strak toezicht en effectieve handhaving dragen hieraan bij.

Voor wat betreft complexe veiligheidsproblemen op het gebied van o.a. huiselijk geweld, kindermishandeling, verward gedrag en criminaliteit werken we in Parkstadverband samen via het Zorg- en Veiligheidshuis. Het vergroten van kennis en bewustwording van professionals draagt bij aan een betere aanpak van deze problemen.

CDA Landgraaf pleit ervoor om samenwerking met de Duitse buurgemeente vanzelfsprekender te maken. Het moet bijvoorbeeld mogelijk worden dat Nederlandse en Duitse BOA's elkaar snel en flexibel kunnen ondersteunen. Nu lopen zij nog vaak tegen bureaucratische grenzen aan, terwijl criminelen zich daar niks van aantrekken. Door de samenwerking verder te versterken, vergroten we de veiligheid en leefbaarheid aan beide kanten van de grens.

2.6 Er komt weer een telefoonnummer 'Meld Overlast', dat inwoners kunnen bellen bij diverse vormen van overlast (jeugdoverlast, verkeer- en parkeeroverlast, woonoverlast en verloedering).

← Terug naar inhoudsopgave

2.7 We willen de inzet en impact van BOA's vergroten, zodat inwoners veiliger over straat kunnen.

2.8 Een pilot opzetten waarin Nederlandse en Duitse handhavers bij grensoverschrijdende incidenten elkaars bevoegdheden kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld bij evenementen of overlastsituaties.

2.9 Er is in Landgraaf geen plek voor een coffeeshop.

2.10 Fatbikes weren we uit onze winkelcentra en drukke voetgangerszones.

C) OPENBARE RUIMTE EN NATUUR

Een schone en groene leefomgeving is belangrijk. Wij zetten in op het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte door regelmatig onderhoud en groenbeheer. Het creëren van ontmoetingsplekken en buurtparkjes waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen organiseren stimuleren wij. We willen de biodiversiteit vergroten in de gemeente door meer groen en natuur in de woonomgeving aan te leggen. We blijven maatregelen treffen om wateroverlast te voorkomen. De Landgraafse bossen worden zeer gewaardeerd als recreatie- en natuurgebied. Dat koesteren wij. Een goede samenwerking met Stichting Bosbeheer Landgraaf en IVN Landgraaf is daarbij essentieel.

2.11 We stimuleren het vergroenen van voortuinen middels het project 'Greunstemit'.

2.12 We gaan voor 'groenblauwe' schoolpleinen. Méér speelplezier op een speelplein met meer groen en een betere waterafvoer en – opname in plaats van stenen.

2.13 Bij hervormingen van groen en herbestratingen in de openbare ruimte streven we naar meer inheemse beplantingen i.p.v. gras.

2.14 Straatbomen houden we veilig door periodieke controle.

← Terug naar inhoudsopgave

2.15 De samenwerking met Stichting Bosbeheer Landgraaf en IVN Landgraaf bevorderen. De natuurwerkdag, Landelijke Opschoondag en de Boomfeestdag blijven we faciliteren.

D) VERENIGINGSLEVEN, SPORT EN CULTUUR

CDA Landgraaf draagt het verenigingsleven een warm hart toe, want dit is het cement van de samenleving. Verenigingen dragen bij aan de leefbaarheid in de wijk. Het wordt hoog tijd dat de subsidies na jaren weer geïndexeerd gaan worden. Ons accommodatiebeleid dient er op gericht te zijn dat onze inwoners elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten en er onder goede omstandigheden activiteiten kunnen plaatsvinden. Voldoende gemeenschapsvoorzieningen die toekomstbestendig en multifunctioneel zijn ingericht, dienen naar behoefte goed verspreid over de gemeente in stand te worden gehouden. Kortom: de juiste voorziening op de juiste plek. Mocht bijvoorbeeld door herstructurering Het Streeperkruis verdwijnen dan is het belangrijk dat er in het centrum van Schaesberg goed bekeken wordt wat daar nodig is. Datzelfde geldt voor Lauradorp. In Lauradorp draagt een multifunctionele gemeenschapsvoorziening bij aan de grote maatschappelijke opgave die we daar hebben. We zijn trots op ons Theater Landgraaf en zien uit naar de realisatie van de nieuwe Oefenbunker. Met drie A-sportaccommodaties zijn we toekomstbestendig en tegelijkertijd beseffen we dat de zogenaamde C-sportaccommodaties een zeer belangrijke sociaal-maatschappelijke rol kunnen vervullen in de wijk.

2.16 Op de plek van gemeenschapshuis D'r Sjtee Uul in Lauradorp, komt een multifunctionele gemeenschapsvoorziening, die voorziet in de behoefte van het verenigingsleven en inwoners van de wijk Lauradorp.

2.17 Mocht in de toekomst het Streeperkruis verdwijnen, dan zal in of nabij het centrum van Schaesberg een voorziening moeten komen die voorziet in de behoefte.

2.18 We bouwen een nieuw multifunctioneel poppodium op Park Strijthagen.

← Terug naar inhoudsopgave

2.19 Het beheer van ons zwembad en andere maatschappelijke accommodaties wordt geprofessionaliseerd.

2.20 Het Limburgs dialect is een belangrijk immaterieel erfgoed en hoort bij onze lokale identiteit. Initiatieven om dit te behouden of te promoten kunnen op onze steun rekenen.

E) ZORG EN WELZIJN

Iedereen verdient toegang tot goede zorg en ondersteuning. Wij zetten in op een goede samenwerking met maatschappelijke partners om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Investeren in voorzieningen die ouderen en kwetsbare groepen ondersteunen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen steunen we. Daarbij verdient iedereen aandacht en eenzaamheid pakken we aan. Het bevorderen van een gezonde levensstijl door voldoende mogelijkheden te creëren voor beweging en gezonde voeding is belangrijk voor jong en oud.

De samenleving verandert voortdurend. De hulpvragen worden complexer en uitgebreider. Dit vraagt om actueel beleid op het gebied van zorg en welzijn. Niet alleen op gebied van WMO en Jeugdzorg, maar ook voor wat betreft het (preventieve) welzijnswerk. Samen met maatschappelijke partners moet onderzocht worden hoe we dit voor de toekomst in gaan richten. Preventie in de jeugdzorg en op het gebied van participatie blijft belangrijk en we blijven investeren in talentontwikkeling.

De toekomstvisie Wonen, Zorg en Welzijn die door de Parkstadgemeenten is vastgesteld moet bijdragen aan een evenwichtige verdeling van aandachtsgroepen over de regio. Behouden van voorzieningen en het voorkomen van overconcentratie aan bepaalde aandachtsgroepen in een wijk moeten we voorkomen.

Per 1 januari 2027 wordt voor de WMO waarschijnlijk de landelijke inkomensafhankelijke eigen bijdrage heringevoerd. Dit dreigt met name grote gevolgen te hebben voor de middeninkomens in Landgraaf.

← [Terug naar inhoudsopgave](#)

Voor de beeldvorming: bij deze inkomens kan het gaan over een sprong van de eigen bijdrage van € 21,60 per maand naar bijna € 300,- euro per maand. De kans op het mijden van zorg is dan groot. CDA Landgraaf wil dan onderzoeken in welke mate we gebruik kunnen maken van de gemeentelijke beleidsvrijheid om gestapelde zorgkosten te beperken, zodat zorg toegankelijk en betaalbaar blijft voor iedereen, niet alleen voor de laagste inkomens.

De discussie over bezuinigingen op de huishoudelijke hulp vanaf 2027 heeft onze aandacht. Voor veel cliënten is de hulp bij de huishouding niet alleen een praktische noodzaak, maar ook een essentieel sociaal contactmoment en een vorm van preventie (signalering). We onderzoeken op welke wijze de hulp op efficiëntere wijze gecontinueerd kan worden, zodat de noodzakelijke ondersteuning behouden blijft.

De huidige termijn van circa 8 weken voordat een melding wordt opgepakt door het wijkteam is voor kwetsbare inwoners lang. Problemen verergeren in deze periode, wat uiteindelijk leidt tot duurdere zorgvragen. Een structurele investering in de capaciteit van de wijkteams om de reactietermijn naar maximaal 2 weken te brengen kan zwaardere zorgtrajecten voorkomen.

De druk op mantelzorgers in Landgraaf neemt toe door de vergrijzing. Het mantelzorgcompliment is een mooi gebaar, maar er is meer nodig voor structurele ontlasting. Als laagdrempelige vervangende zorg en het structureel borgen van de Onafhankelijke Cliëntondersteuning (OCO) uitgebreid wordt, verdwalen cliënten en mantelzorgers niet in de vele regels.

Initiatieven zoals 'Krachtig Ouder Worden' zijn waardevol, maar mogen nooit noodzakelijke professionele zorg verdringen als dit nodig is. Preventie is gericht op welzijn en vitaliteit, waarvoor geen eigen bijdrage verschuldigd is om deelname te stimuleren.

← Terug naar inhoudsopgave

- 2.21 *Onderzoek naar toekomstbestendig welzijnswerk in Landgraaf in 2026.*
- 2.22 *Voor vragen omtrent zorg en welzijn moeten inwoners in hun eigen wijk in een gemeenschapsvoorziening terecht kunnen, bijvoorbeeld tijdens een inloopsprekkuur.*
- 2.23 *‘De gezonde basisschool van de Toekomst’ rollen we verder uit voor elke Landgraafse basisschool.*
- 2.24 *Extra aandacht voor huiskamerprojecten, vrijwilligers en mantelzorg.*
- 2.25 *De gemeente begeleidt inwoners om voor hulpbehoevende familieleden een mantelzorgwoning te realiseren op het eigen perceel. Hier dient voldoende aandacht voor te zijn via de gemeentelijke communicatiekanalen.*
- 2.26 *Een huisvestingsverordening en een urgentieregeling voor het toewijzen van woningen helpt bij het beheersen van de leefbaarheid in de wijken.*

3. EEN AANTREKKELIJK LANDGRAAF IN DE (EU)REGIO

Landgraaf is onderdeel van de Stadsregio Parkstad Limburg. De regio Parkstad ligt in het hart van Europa, direct verbonden met onze Duitse burens in Aken en Heinsberg en op relatief nabije afstand van belangrijke economische centra als Brainport Eindhoven, het Rheinische Revier en Keulen. Deze unieke ligging geeft ons de kans om van Parkstad en omgeving een echte grensoverschrijdende regio te maken waar wonen, werken, recreëren, studeren en ondernemen naadloos samenkomen.

← Terug naar inhoudsopgave

CDA Landgraaf ziet grensoverstijgende samenwerking als één van de belangrijkste sleutels voor de toekomst van onze regio. Om kansen te benutten, moeten we grensbelemmeringen zoveel mogelijk wegnemen. Ook met onze buur- en partnergemeente Übach-Palenberg en onze partnergemeente Andrychow in Polen, willen we uitwisselingen op diverse fronten (economie, onderwijs, cultuur, veiligheid) bevorderen.

3.1 Het 'daily urban system' met onze Duitse buurregio's willen we verder ontwikkelen.

3.2 De 'economische corridor' die van Brainport Eindhoven via Parkstad en Aken doorloopt naar Keulen willen we versterken.

A) ECONOMIE

Een sterke lokale economie is cruciaal voor de ontwikkeling van onze gemeente. Wij willen lokale ondernemers ondersteunen door het bevorderen van een goed vestigingsklimaat en het stimuleren van 'koop lokaal'. Daarbij horen investeringen in infrastructuur om de bereikbaarheid van Landgraaf te verbeteren.

Het ondernemersfonds waarmee het bedrijfsleven lokale initiatieven kan financieren willen we doorzetten. Medio 2026 vindt een evaluatie plaats van het Ondernemersfonds. Wat ons betreft is die periode veel te kort om een oordeel te vormen en is het fonds volop in ontwikkeling. Wij houden daarom vast aan de afgesproken pilotperiode van 4 jaar.

Onze regio staat op een kruispunt. Zonder te investeren in de lokale en regionale economie van de toekomst hebben jongeren minder perspectief, verenigingen minder draagkracht en winkeliers minder toekomst. Te veel geld gaat jaarlijks naar uitkeringen in plaats van naar ontwikkeling, innovatie en het mooier maken van onze wijken en dorpen. Daarom investeren wij in innovatieve bedrijvigheid, scholing en aantrekkelijke centra en bedrijventerreinen.

Zodat iedereen vooruit kan: ondernemers, werknemers én inwoners. We verbinden onderwijs en arbeidsmarkt beter en gaan we onze centra verder ontwikkelen; in een van de centra ontwikkelen we een gezelligheidsplein waar het ook in de avonden prettig vertoeven is.

← Terug naar inhoudsopgave

3.3 De samenwerking met Streetwise en Starterscentrum zetten we voort om leegstand aan te pakken of te voorkomen.

3.4 De pilotperiode van het in 2025 gestarte Ondernemersfonds wordt benut om aan te tonen dat dit fonds bijdraagt aan het ondernemersklimaat en economische initiatieven in Landgraaf en de samenwerking tussen ondernemers bevordert.

3.5 De transformatie- en stimuleringsubsidie wordt voortgezet.

3.6 Sociaal ontwikkelbedrijven worden met de daarvoor bestemde extra middelen van het Rijk verder geprofessionaliseerd.

B) RECREATIE EN TOERISME

Landgraaf heeft veel te bieden als toeristische bestemming. Wij zetten in op het organiseren van evenementen die Landgraaf op de kaart zetten, zoals culturele festivals en sportevenementen. Samenwerking met lokale ondernemers om de toeristische aantrekkingskracht van de regio te vergroten willen we bevorderen. Het ontwikkelen van recreatieve voorzieningen, zoals fiets- en wandelpaden, die zowel inwoners als bezoekers ten goede komen hebben onze aandacht.

3.7 We zien kansen om de top van de Wilhelminaberg verder recreatief te ontwikkelen met respect voor de omgeving.

3.8 De gerealiseerde Parkstadroute promoten we via de Stadsregio Parkstad Limburg en onze partner Visit Zuid-Limburg.

3.9 CDA Landgraaf staat al jaren open voor het toevoegen van kwalitatief hoogwaardige verblijfsaccommodaties ter aanvulling op ons toeristisch aanbod, met een grote spin-off voor Landgraafse ondernemers. Een zorgvuldige belangenafweging tussen nieuw en bestaand aanbod vinden we belangrijk.

← Terug naar inhoudsopgave

3.10 De locatie 'Kasteel Schaesberg' zetten we in de markt als kansrijke plek om, met respect voor het cultureel erfgoed, een recreatieve invulling te geven en te exploiteren met horeca langs de nieuwe Parkstadroute.

C) ONDERWIJS

Onderwijs is de basis voor de toekomst van onze kinderen. Wij willen investeren in de kwaliteit van onderwijs en de ontwikkeling van talenten. Een goede samenwerking met lokale en regionale bedrijven en instellingen, om leerlingen te begeleiden naar praktische en toekomstbestendige beroepen mag daarbij niet ontbreken. Het gaat dan niet alleen om stageplekken, maar ook om opleidingen met baangarantie. Dat geldt zeker voor beroepen in de zorg, bij de politie of in het onderwijs.

Uitwisselingen met onderwijsinstellingen met onze buitenlandse partnergemeenten Übach-Palenberg in Duitsland en Andrychow in Polen ondersteunen we. Wij zijn voorstander om in onze grensregio de Duitse taal als verplicht vak in te voeren in het voortgezet onderwijs.

3.11 Elke basisschool wordt een 'Gezonde basisschool van de toekomst' (zie ook 2.17).

3.12 Het is essentieel om op scholen aandacht te besteden aan waarden en normen, zodat jongeren leren respect, empathie en verantwoordelijkheidsgevoel te ontwikkelen.

3.13 Bij het Eijkhagencollege wordt de buitenruimte opgewaardeerd inclusief sportvelden.

3.14 Ook het Brandenburgcollege verdient een toekomstbestendige accommodatie, waarmee volwaardig VMBO-onderwijs voor de toekomst gegarandeerd is.

← Terug naar inhoudsopgave

3.15 Samen met lokale bedrijven en instellingen begeleiden we leerlingen naar praktische en toekomstbestendige beroepen.

3.16 Een maatschappelijke stage mag niet in het onderwijsprogramma ontbreken.

D) ENERGIE EN KLIMAAT

De afgelopen jaren hebben we onze gemeente op vele fronten aangepast aan het veranderend klimaat. Er zijn vele maatregelen getroffen om de wateroverlast als gevolg van hevige neerslag te beperken. Hier gaan we mee door. Ook het vergroenen van de openbare ruimte en particuliere (voor)tuinen draagt bij aan het tegengaan van hittestress en het verhogen van de biodiversiteit. Dat willen we verder stimuleren door het goede voorbeeld te geven en beschikbare subsidies daarvoor binnen te halen en in te zetten. We gaan door met het energieneutraal maken van Landgraaf o.a. door middel van het isoleren van woningen en het bestrijden van energiearmoede. De WoonWijzerWinkel is daarbij onze belangrijke partner.

Wij vinden het belangrijk dat grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde behouden via hergebruik, reparatie en slimme en duurzame productieprocessen. We zetten in op circulair bouwen en hergebruik van bestaande materialen. Kortom: minder verspilling, innovatieve bedrijvigheid en een gezonde leefomgeving. Initiatieven zoals een Repair Café, ondersteunen we van harte.

3.17 Het isolatieprogramma en Duurzaam Energie- en Klimaatfonds blijven we inzetten (Energie en klimaat | Gemeente Landgraaf) om energiebesparende maatregelen bij woningen te treffen.

3.18 De voormalige mijnwerkerswoningen in Lauradorp worden met behulp van het Volkshuisvestingsfonds gerenoveerd en verduurzaamd: een toekomstbestendig Lauradorp.

← Terug naar inhoudsopgave

- 3.19 *We stimuleren de verdere uitrol van de Landgraafse Energiecorporatie, zodat inwoners en ondernemers direct profiteren van nieuwe duurzame energieprojecten.*
- 3.20 *Bewustwording creëren over milieuvriendelijke keuzes onder inwoners en bedrijven.*
- 3.21 *We ontwikkelen een regionaal hergebruikcentrum voor bouwmaterialen en consumentengoederen.*
- 3.22 *We promoten circulair bouwen en geven als gemeente zelf het goede voorbeeld.*
- 3.23 *We starten weer met het succesvolle project 'Greunstemit?'. Behalve particuliere voortuinen worden ook schoolpleinen groener.*

E) VERKEER EN VERVOER

Voor Landgraaf is, mede door haar centrale ligging in de (eu)regio, een goede infrastructuur erg belangrijk. Dit geldt zowel voor de wegen als het openbaar vervoer. Mobiliteit is essentieel voor grensoverstijgende samenwerking. Een intercity tussen Randstad-Eindhoven-Heerlen-Aken staat daarom bij ons, maar ook regionaal, hoog op het verlanglijstje. Een krachtige lobby helpt om dit gerealiseerd te krijgen.

Daarnaast houden we aandacht voor de mogelijkheden die de Arriva Drielandentrein tussen Aken en Luik ons biedt als het gaat om het verder uitbouwen van sociale, culturele en economische activiteiten en ontwikkelingen. We vinden het belangrijk dat station Landgraaf vanuit alle drie de kernen in Landgraaf via het openbaar vervoer te bereiken is.

De Randweg Abdissenbosch vinden we nog steeds erg belangrijk. Helaas zorgt de landelijke stikstofproblematiek er nog steeds voor dat de weg niet gerealiseerd is. De Landgraafse kernen zijn verbonden via de zogenaamde 'ruggengraat', vanaf de De Wendelstraat in Schaesberg naar de Grensstraat in Ubach over Worms. Deze verbinding blijft belangrijk voor alle vervoersmiddelen.

← Terug naar inhoudsopgave

We zien voor de toekomst ook kansen als het gaat om deelauto's en deelfietsen. Het uitbreiden en verbeteren van fietspaden om de verbinding tussen wijken en voorzieningen te bevorderen heeft onze speciale aandacht.

3.24 Een krachtige lobby om de intercity Randstad-Eindhoven-Heerlen-Aken te realiseren.

3.25 Een goedwerkend grensoverschrijdend e-bike deelsysteem.

3.26 Uitbreiden en verbinden van het fietsnetwerk.

3.27 We ontlasten de Reeweg van vrachtverkeer door de Abdissenboschweg en Vossenweg op te waarderen en te laten gebruiken door alleen vrachtverkeer.

3.28 In kader van onderhoud en veiligheid wordt de Grensstraat gereconstrueerd.

4. EEN GEZOND FINANCIËEL EVENWICHT

Wij zijn en blijven een financieel sterke gemeente. Onze begroting is transparant en verantwoord. Wij willen de lokale lasten niet hoger laten stijgen dan de inflatie en zorgen voor een eerlijke verdeling van rijks gelden voor de taken die wij als gemeente hebben. De hondenbelasting willen we stapsgewijs afschaffen. Wij geloven in slimme investeringen die bijdragen aan de toekomst van Landgraaf. Het gaat dan om investeringen in de ontwikkeling van nieuwe woningen en voorzieningen, het verduurzamen en verbeteren van de bestaande woningvoorraad en extra middelen voor duurzame initiatieven en projecten.

Conclusie

Met dit verkiezingsprogramma zetten wij de koers van CDA Landgraaf voort: een gemeente waar respect, vertrouwen en samenwerking centraal staan. Samen bouwen we aan een fatsoenlijk Landgraaf, waar het goed wonen, werken en leven is.